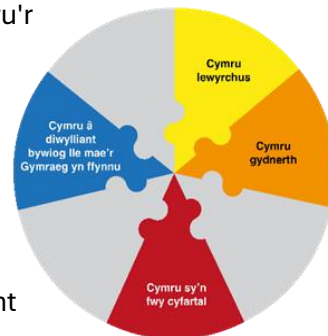

Amcan Llesiant 4

Cyngor uchelgeisiol ac arloesol sy'n darparu gwasanaethau o safon ar yr amser iawn ac yn y lle iawn

Pam Mae Hyn yn Bwysig fel Maes Ffocws - Mae'r Cynllun Corfforaethol yn darparu'r ffocws ar gyfer cyflawni newid parhaol i'r ardal. Mae hefyd yn darparu'r llwyfan ar gyfer trawsnewid Blaenau Gwent yn Gyngor mwy hyderus a galluog. Yr uchelgais yw cyflawni canlyniadau gwell i bobl Blaenau Gwent ac mae'r uchelgais honno wedi'i hategu gan gynlluniau cadarn a chynaliadwy, gan sicrhau y gellir dwyn y Cyngor i gyfrif am yr hyn y mae wedi addo ei gyflawni. Mae cynyddu effaith adnoddau i'r eithaf i gyflawni'r canlyniadau hynny wrth wraidd y flaenoriaeth hon, gan gynnwys; deall costau, rheoli gwariant, cynyddu incwm i'r eithaf ac alinio adnoddau ag anghenion trigolion, busnesau ac ymwelwyr i adeiladu Blaenau Gwent ar gyfer y dyfodol.

Yr Hyn yr Ydym yn Anelu at Ei Gyflawni – Mae Cyngor Blaenau Gwent yn gweithio mewn partneriaeth i ddarparu gwasanaethau o ansawdd uchel i ddiwallu anghenion lleol, a gwella ansawdd bywyd a llesiant yn y gymuned.

Pa mor dda ydyn ni'n gwneud?

Mae'r naratif canlynol yn rhoi myfyrdod gwerthusol o'r gweithgaredd, a gynhaliwyd drwy gydol 2024/25, ar draws meysydd gwasanaeth sy'n cefnogi'r Amcan Llesiant hwn yn uniongyrchol. Mae'r naratif yn adlewyrchu'r hyn sydd wedi mynd yn dda ond hefyd, ac yn bwysicach fyth, ble rydym yn profi heriau. Yna mae'r heriau hyn wedi'u casglu at ei gilydd ar ddiwedd pob adran. Bydd y meysydd hyn yn cael eu nodi fel meysydd ffocws wrth symud ymlaen a byddant yn cael eu hadrodd fel rhan o'n Hunanasesiad nesaf, yn ogystal â monitro perfformiad drwy gydol y flwyddyn.

Cyllid ac Adnoddau

Mae ein perfformiad ariannol ar gyfer 2023/24 wedi'i gynnwys yn ein Datganiad o [Gyfrifon](#). Nid yw'r Datganiad o Gyfrifon ar gyfer blwyddyn ariannol 2023/2024 wedi'i gwblhau ac ni chyflawnwyd y terfynau amser statudol.

Profodd y Cyngor oedi wrth orffen a chwblhau archwiliad Datganiad o Gyfrifon 2022/23 sydd wedi effeithio ar gyfrifon 2023/24 a 2024/25. Roedd problem arwyddocaol a nodwyd yn ystod archwiliad allanol Datganiad o Gyfrifon 2022/23 y Cyngor yn ymwneud â methiannau llywodraethu / diffyg goruchwyliaeth y cyngor o'r cytundeb menter ar y cyd rhwng y Cyngor a Llywodraeth Cymru (LIC) ar gyfer datblygiad Lime Avenue. Gosododd y cytundeb rwymedigaeth sylweddol ar y Cyngor gan fod y trefniant wedi'i wneud heb ystyriaeth ddyledus gan uwch arweinwyr y cyngor. Ym mis Mawrth 2025, gyda chytundeb Llywodraeth Cymru, diwygiwyd telerau Cyd-fenter Lime Avenue. Dileodd y newidiadau'r gofyniad i'r Cyngor brynu cyfran cyfalaf Llywodraeth Cymru ar ddiwedd y cytundeb ac, o ganlyniad, o ddyddiad y cytundeb ymlaen, mae'r rhwymedigaeth sylweddol hon wedi'i dileu.

Mae Cyfansoddiad a Rheolau Gweithdrefn Ariannol y Cyngor yn cael eu gwella i ddiffinio cyfrifoldebau dirprwyedig yn gliriach, gan nodi bod rhaid i unrhyw gytundebau cytundebol sy'n gosod rhwymedigaethau hirdymor sylweddol ar y Cyngor gael eu hadolygu a'u cymeradwyo gan y swyddog Adran 151 neu eu cynrychiolydd cyn iddynt gael eu gwneud. Mae amgylchiadau ac effaith y mater hwn hefyd wedi'u hamlygu i uwch arweinwyr ar draws y sefydliad i godi ymwybyddiaeth o risgiau ac effaith yn y dyfodol.

Mae paratoi ac archwilio cyfrifon terfynol 2023/24 bron â'i gwblhau gyda'r cyfrifon terfynol ac adroddiad Archwilio Cymru gysylltiedig wedi'u hamserlennu i'w cyflwyno i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio ar 28 Gorffennaf 2025. Y dyddiad targed ar gyfer paratoi'r cyfrifon drafft ar gyfer 2024/25 yw Medi 2025. Gwnaed cynnydd sylweddol wrth fynd i'r afael â'r materion sydd wedi cyfrannu at yr oedi, a disgwylir y bydd paratoi cyfrifon blynyddol 2025/26 a'r blynyddoedd i ddod yn cael ei gyflawni yn unol â'r terfynau amser statudol.

Caiff cyllideb y Cyngor ei monitro'n barhaus i sicrhau bod adnoddau'n cael eu defnyddio'n economaidd ac yn effeithlon, gan alluogi cynllunio tymor canolig a hirdymor effeithiol. Mae prosesau cynllunio a rheoli ariannol cadarn ar waith, gyda diweddariadau rheolaidd ar sefyllfa ariannol y Cyngor yn cael eu darparu i uwch swyddogion a thrwy'r broses ddemocrataidd.

Y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig (MTFS) yw offeryn cynllunio ariannol craidd y Cyngor. Mae'n gynllun treigl sy'n cyd-fynd â blaenoriaethau'r Cynllun Corfforaethol ac mae'n cael ei ddiweddarau'n rheolaidd i adlewyrchu amgylchiadau newidiol a phenderfyniadau polisi sy'n effeithio ar gyllid y Cyngor. Mae'r MTFS yn rhagweld gwariant y Cyngor a'r arbedion gofynnol dros gyfnod o bum mlynedd i gyflawni cyllideb gytbwys. Mae'r rhagdybiaethau allweddol yn cynnwys AEF – cynnydd o 3% o 2026/27 ymlaen; y Dreth Gyngor – cynnydd blynyddol o 4%; Dyfarniadau Cyflog – 3% yn flynyddol; Chwyddiant – 2% y flwyddyn.

Y cyllid refeniw sylfaenol a dderbyniodd y Cyngor yn 2023/24 gan Lywodraeth Cymru, ar ôl caniatáu ar gyfer trosglwyddiadau, oedd £139.7m, cynnydd o 6.5% (£8.5m). Y cynnydd cyfartalog Cymru gyfan yn y Setliad Llywodraeth Leol oedd 7.9%.

Ar gyfer 2024/25, derbyniodd y Cyngor gynnydd o 2.8% (£3.95m) mewn cyllid gan Lywodraeth Cymru. Er bod y cynnydd hwn yn cael ei groesawu, mae'r hinsawdd economaidd bresennol a'r argyfwng costau byw yn cyflwyno heriau ariannol sylweddol. Rhaid i'r Cyngor gyflawni gostyngiadau cyllideb o £1.93m ar gyfer 2025/26 a £34m dros gyfnod y Cynllun Ariannol Tymor Canolig pum mlynedd.

I fynd i'r afael â'r heriau hyn, rhaid i'r Cyngor ailystyried sut mae gwasanaethau'n cael eu darparu i gyflawni arbedion a chynhyrchu incwm. Gall hyn olygu lleihau, newid neu roi'r gorau i rai gwasanaethau, neu archwilio modelau darparu amgen. I gefnogi hyn, cyflwynwyd cyfarfod cynllunio ariannol - yn seiliedig ar ddull Cyngor Torfaen - o dan yr enw 'Apollo'. Bydd y sesiynau hyn yn llywio ailgynllunio gwasanaethau a chynllunio ariannol.

Nodwyd effeithlonrwydd ariannol gwerth cyfanswm o £6.48m wrth osod y gyllideb, gyda £1.5m mewn cyllid wrth gefn wedi'i glustnodi i gefnogi cyllideb gytbwys.

Mae'r alldro dros dro cyffredinol ar draws yr holl bortffolios yn dangos amrywiad ffafriol o £2.6m, ar ôl tynnu net o £0.56m o gronfeydd wrth gefn penodol. O ganlyniad, nid oedd angen y cyllid wrth gefn o £1.5m i gefnogi'r gyllideb. Yn seiliedig ar yr alldro dros dro, bydd cronfeydd wrth gefn y Cyngor yn cynyddu £1.1m.

Mae'r sefyllfa ariannol gadarnhaol hon yn bennaf oherwydd y defnydd effeithiol o gyllid grant penodol a'r dyraniad hwyr o grantiau gan Lywodraeth Cymru, a helpodd i wrthbwysu pwysau cost presennol yn ystod y flwyddyn ariannol.

Alldro dros dro datganiad ariannol y gyllideb refeniw ar 31 Mawrth 2025:

Portffolio/ Pwyllgor	£m Cyllideb Refeniw Ddiwygiedig 2024/2025	2024/2025 Alldro Dros Dro 2024/2025	Amrywiad Ffafirol/ (Anffafirol)
	£m	£m	£m
Gwasanaethau Corfforaethol	26.32	25.07	1.25
Gwasanaethau Cymdeithasol	53.55	53.45	0.10
Addysg a Hamdden	74.27	74.85	(0.58)
Yr Economi	1.57	0.52	1.05
Amgylchedd	33.30	32.6	0.70
Cynllunio	1.15	1.03	0.12
Trwyddedu	0.12	0.12	0
Cyfanswm	190.28	187.64	2.64

Mae ein gwaith yn parhau yng nghyd-destun heriau ariannol cynyddol. Rhaid inni barhau i fod yn rhagweithiol wrth reoli gydag adnoddau cyfyngedig drwy fabwysiadu ffyrdd mwy effeithiol ac effeithlon o weithio. Mae'n hanfodol ein bod yn addasu ein harferion gweithredol ac yn ailfeddwl am ddarparu gwasanaethau i fynd i'r afael â'r heriau hyn yn uniongyrchol.

Gan edrych ymlaen, byddwn yn cynnal ein ffocws ar gyflawni effeithlonrwydd ac arbedion, a buddsoddi mewn technolegau newydd i amddiffyn gwasanaethau rheng flaen. Fodd bynnag, rhaid inni hefyd ailfeddwl yn sylfaenol sut mae pob gwasanaeth yn cael ei ddarparu.

Y Gweithlu

Mae gan y Cyngor rai anawsterau gyda recriwtio i rai rolau proffesiynol a thechnegol. Mae rhywfaint o ddibyniaeth ar weithwyr asiantaeth i lenwi absenoldeb staff a rolau a phrosiectau arbenigol sy'n anodd eu llenwi. O Chwarter 4 2024/25, dyma'r wybodaeth am ein gweithlu:

	Y Cyngor (gan gynnwys ysgolion)	Gwasanaethau Corfforaethol	Adfywio/Gwasanaethau Cymunedol	Gwasanaethau Cymdeithasol	Addysg	Ysgolion
Cyfrif pennau'r Gweithwyr	3198	307	928	611	106	1246
Cyfrif pennau'r Gweithwyr Asiantaeth (Matrics)	24	1	21	2	Ddim yn berthnasol	Ddim yn berthnasol
Gweithwyr CALL	2332.31	286.52	540.72	506.64	88.23	910.2
Gweithwyr CALL fel % o Weithwyr CALL y Cyngor	100.00%	12.28%	23.18%	21.72%	3.78%	39.03%
% o swyddi parhaol gwag (dim cyflenwi cyflogedig uniongyrchol)	4.93%	9.84%	6.84%	8.68%	6.67%	N/A
% Trosiant Llafur	3.28%	4.52%	2.89%	3.54%	0.95%	1.02%
Dyddiau a gollwyd oherwydd salwch fesul CALL (alldro cronnus)	13.85	6.02	13.13	17.93	10.70	14.80
% dyddiau a gollwyd oherwydd salwch tymor byr	30%	35%	29%	20%	36%	36%
% dyddiau a gollwyd oherwydd salwch hirdymor	70%	65%	71%	80%	64%	64%
% staff heb unrhyw absenoldeb salwch	74.00%	87.38%	78.07%	76.21%	77.17%	66.91%

Problemau seiciatrig neu iechyd meddwl yw prif achos absenoldeb oherwydd salwch ar draws y Cyngor, gan gyfrif am 25.29% o ddiwrnodau sy'n gysylltiedig â gwaith a gollir.

Mae cyfres o gamau gweithredu ar waith i gynnwys monitro perfformiad yn rheolaidd, gosod targedau ar lefel gwasanaeth a Chyngor a dadansoddi achosion. Cynhelir adolygiad manwl o absenoldeb oherwydd salwch a llesiant yn flynyddol, ac mae hyn yn cael ei graffu gan yr Aelodau.

Hyd at Fawrth 25, roedd 2 achos o allu wedi'u cofnodi yn 2024/25 a 9 achos o gŵyn cyflogaeth, Mae'r bwlch cyflog rhwng y rhywiau yn y DU ymhlith gweithwyr yn 13.1% (2024). Yn y Cyngor, mae dynion a menywod yn cael eu talu'n gyfartal am wneud swyddi cyfatebol ar draws y busnes. Mae'r bwlch cyflog rhwng y rhywiau yn dangos bod y gweithlu'n bennaf yn fenywod gyda menywod yn meddiannu canran uchel o swyddi ar draws y pedwar chwarter cyflog. Mae'r bwlch cyflog ym Mlaenau Gwent yn parhau i fod yn sylweddol is na'r cyfartaledd cenedlaethol.

Yn flynyddol, disgwylir i'r Cyngor adrodd ar ei berfformiad blynyddol o ran iechyd, diogelwch a lles yn y gwaith. Mae nifer y damweiniau/digwyddiadau i weithwyr wedi gostwng o 304 yn 2023/24 i 251 yn 2024/2025. Mae nifer y damweiniau nad ydynt yn gysylltiedig â gweithwyr wedi gostwng 299 yn 2023/24 i 221 yn 2024/25.

Mae nifer y damweiniau/digwyddiadau gweithwyr y mae'n rhaid eu hadrodd i'r HSE wedi gostwng ychydig o 19 yn 2023/24 i 18 yn 2024/25.

Diogelu Corfforaethol

Cynhaliodd Archwilio Cymru adolygiad dilynol o drefniadau Diogelu Corfforaethol y Cyngor ac adroddodd ar eu canfyddiadau i'r Cyngor ym mis Chwefror 2025. Cyhoeddwyd yr adroddiad gan Archwilio Cymru ym mis Mehefin 2025, yn unol ag adroddiadau'r Cyngor.

Canfyddiadau Archwilio Cymru

Gall cael trefniadau diogelu corfforaethol cadarn roi sicrwydd i Gyngor bod gan bob gweithiwr, aelod etholedig, gwirfoddolwr, llywodraethwr ysgol a chontractwr rôl i'w chwarae wrth ddiogelu a hyrwyddo lles plant ac oedolion a allai fod mewn perygl o niwed.

- Yn 2014, cynhaliodd Archwilio Cymru adolygiad o drefniadau'r Cyngor i gefnogi diogelu plant ac ar y pryd gwnaeth dri chynnig ar gyfer gwella
- Yn 2015, cyhoeddodd Archwilio Cyffredinol Cymru adroddiad cenedlaethol yn dilyn adolygiad o drefniadau diogelu corfforaethol ar draws cynghorau Cymru. Gwnaeth yr adroddiad hwnnw wyth argymhelliad, ac roedd saith ohonynt yn ymwneud yn uniongyrchol â chynghorau ac un yn ymwneud â Llywodraeth Cymru
- Yn 2019, asesodd Archwilio Cymru sut roedd y Cyngor wedi mynd i'r afael â'r cynigion ar gyfer gwelliannau a'r argymhellion o adroddiadau 2014 a 2015. Ar y pryd, canfuwyd bod y Cyngor wedi gwneud cynnydd cyfyngedig, ac nad oedd trefniadau diogelu yn ddigon cyson i roi sicrwydd ar draws pob maes gwasanaeth. Nid oedd y Cyngor wedi mynd i'r afael yn llawn ag wyth o'r deg argymhelliad cenedlaethol a chynigion lleol ar gyfer gwella
- Yn 2022, cynhaliwyd adolygiad pellach gan Archwilio Cymru i asesu cynnydd y Cyngor o ran mynd i'r afael â'r argymhellion a'r cynigion ar gyfer gwella oedd heb eu gweithredu. Daethpwyd i'r casgliad bod y pandemig wedi gohirio cynnydd y Cyngor ymhellach o ran mynd i'r afael â'r argymhellion, er ei fod wedi cymryd camau diweddar i gryfhau ei drefniadau diogelu corfforaethol. Fodd bynnag, nid oedd y Cyngor wedi mynd i'r afael yn llawn ag argymhellion blaenorol, a chyhoeddwyd dau argymhelliad pellach.

- Ym mis Tachwedd 2024, cynhaliwyd yr adolygiad diweddaraf i asesu a oedd y Cyngor wedi gwneud cynnydd effeithiol ers 2022 wrth fynd i'r afael â'r argymhellion sy'n weddill. O ganlyniad, dim ond ar agweddau ar drefniadau diogelu corfforaethol a gwmpesir gan yr argymhellion hynny y canolbwyntiodd yr adolygiad. Ni wnaeth yr adolygiad gynnwys y meysydd canlynol, gan fod y rhain wedi'u harchwilio o'r blaen fel rhai sydd wedi'u hen sefydlu:
 - pob agwedd ar drefniadau diogelu corfforaethol y Cyngor
 - trefniadau diogelu penodol mewn Addysg neu Wasanaethau Cymdeithasol
 - trefniadau penodol ar gyfer atgyfeiriadau diogelu; neu
 - canlyniadau atgyfeiriadau diogelu

Ar y cyfan, canfu Archwilio Cymru nad yw'r Cyngor wedi gwneud digon o gynnydd i fynd i'r afael â'r argymhellion diogelu corfforaethol sy'n weddill.

Ers hynny, mae'r Cyngor wedi bod yn cynnal adolygiad llawn o'i drefniadau er mwyn datblygu [cynllun](#) gweithredu sy'n mynd i'r afael yn llawn â'r argymhellion sy'n weddill.

Mae'r Cyngor wedi sefydlu Bwrdd Diogelu Corfforaethol o swyddogion strategol yn ogystal â Grŵp Personau Diogelu Dynodedig gweithredol a fydd yn gweithio i weithredu'r cynllun gweithredu a sicrhau bod diogelu yn parhau i fod yn uchel ar yr agenda ar draws holl wasanaethau'r Cyngor.

Mae rhywfaint o'r cynnydd hyd yma yn cynnwys:

- Darparu adroddiadau diogelu ar gyfer meysydd gwasanaeth penodol fel y gellir craffu a dadansoddi'n briodol ar y flaenoriaeth bwysig hon gan y Cyngor. Wrth symud ymlaen, gellir gweld yr adroddiadau isod:
 - Diogelu Plant – Pwyllgor Craffu Plant, Pobl Ifanc a Theuluoedd
 - Diogelu Addysg - Pwyllgor Craffu Plant, Pobl Ifanc a Theuluoedd
 - Diogelu Oedolion – Pwyllgor Craffu Oedolion a Chymunedau; a
 - Diogelu Corfforaethol – Pwyllgor Craffu Llywodraethu Corfforaethol ac Adnoddau
- Mae adolygiad o'r Strategaeth Diogelu wedi'i gynnal ac mae i fynd trwy'r broses ddemocrataidd yn ystod 2025
- Mae swyddogion wedi'u cynnwys ar blatfform e-ddysgu'r Cyngor er mwyn ymgymryd â modiwlau dysgu hanfodol, gan gynnwys diogelu

Hybiau Cymunedol

Mae model Hwb Cymunedol y Cyngor yn parhau i gael ei gryfhau, gyda darpariaeth ar draws y fwrdeistref o Lyfrgelloedd gyda chefnogaeth berthnasol ac wedi'u targedu yn seiliedig ar y pedwar llinyn yng nghynllun gweithredu Costau Byw'r Cyngor sy'n canolbwyntio ar gefnogaeth Tai, Bwyd, Tanwydd a Budd-daliadau/Grantiau. Mae swyddogion ar draws pob hwb cymunedol yn parhau i roi cyngor ar amrywiaeth o faterion gan gynnwys cyllidebu yn ogystal â chyfeirio cwsmeriaid at sefydliadau trydydd parti am gyngor arbenigol. Mae cefnogaeth arall sydd ar gael trwy hybiau cymunedol y Cyngor yn cynnwys cyngor ac arweiniad ar geisiadau am y Dreth Gyngor a bathodyn glas yn ogystal â chefnogaeth i wella sgiliau digidol trigolion.

Mae'r tabl isod yn rhoi dadansoddiad o nifer y trigolion a gefnogwyd trwy'r Hybiau Cymunedol yn ystod y cyfnod yn seiliedig ar leoliadau:

	Abertyleri	Blaenau	Brynmawr	Cwm	Glynebwy	Llanhilledd	Tredegar	JobCentre Plus	Cyffredinol
Mai	142	10	108	19	144	0	131	0	572
Mehefin	122	14	109	17	156	0	142	3	600
Gorffennaf	112	17	101	12	148	0	112	7	525
Awst	103	10	111	15	157	3	100	1	515
Medi	3	19	109	15	141	4	98	3	413
Hydref	50	30	120	21	169	2	132	4	558
Tachwedd	93	24	89	32	139	21	107	0	543
Rhagfyr	58	11	59	18	106	7	97	0	406
Ionawr	108	18	87	14	97	0	90	0	470
Chwefror	128	17	109	16	171	0	86	0	558
Mawrth	88	23	96	13	144	3	103	0	490

Caffael

Cyflawnwyd Cynllun Caffael Blynyddol 2024/25 yn llwyddiannus gyda dros 100 o gcontractau yn cael eu dyfarnu dros y cyfnod o 12 mis.

Mae swyddogion Caffael Corfforaethol yn parhau i gefnogi cyfleoedd caffael cydweithredol ar draws y sector cyhoeddus yng Nghymru. Fel aelod rhagweithiol o rwydweithiau rhanbarthol a chenedlaethol, rydym yn gweithio ar y cyd i wneud y mwyaf o gyfleoedd masnachol a datblygu arfer gorau i gefnogi caffael sy'n gymdeithasol gyfrifol gan gynnwys gwerth cymdeithasol, datgarboneiddio, gwaith teg a diogelu.

Ym mis Chwefror 2025 gwelwyd y newidiadau mwyaf arwyddocaol i ddeddfwriaeth caffael yn y degawd diwethaf gyda Deddf Caffael 2023 a Rheoliadau Caffael 2024 yn dod i rym. Mae cyflwyno'r newidiadau wedi gofyn am adnoddau sylweddol i sicrhau cydymffurfiaeth barhaus a'i mabwysiadu i weithrediadau busnes fel arfer.

Fel gweinyddwyr systemau, cefnogodd swyddogion uwchraddiad mawr o'r system E-brynu gorfforaethol, a oedd hefyd yn cynnwys yr ehangu i Ysgolion Blaenau Gwent. Hefyd, parhaodd y rhaglen Cerdyn Prynu Corfforaethol i weld ehangu gyda dros 80 o gardiau bellach mewn cylchrediad ar draws gwasanaethau corfforaethol ac ysgolion.

Dangosodd y Gwasanaeth Caffael berfformiad cryf mewn cynllunio strategol, cyflawni gweithredol, a chydymffurfiaeth. Er gwaethaf heriau allanol sylweddol (e.e., newidiadau deddfwriaethol, ansolfedd contractwyr, mudo systemau), cynhaliodd y tîm barhad y gwasanaeth a chefnogodd ystod eang o brosiectau hanfodol. Bydd ffocws parhaus ar welliannau i systemau, hyfforddi staff, a chomisiynu cydweithredol yn allweddol i gynnal perfformiad yn 2025/26.

Yn 2024 cynhaliodd Archwilio Cymru archwiliad yn canolbwyntio ar y trefniadau sydd gan y Cyngor ar gyfer comisiynu [gwasanaethau](#). Cyflwynwyd y canfyddiadau a'r argymhellion i Uwch Swyddogion i weithredu arnynt. Adroddwyd ar gynnydd yr argymhellion trwy broses ddemocrataidd y Cyngor a gellir eu canfod [yma](#).

Yr Iaith Gymraeg

Mae [Strategaeth](#) Hybu'r Gymraeg y Cyngor wedi'i datblygu yn unol â tharged Llywodraeth Cymru o gyrraedd 1 miliwn o siaradwyr Cymraeg ar draws Cymru erbyn 2050.

Mae cynnydd sylweddol wedi'i wneud o ran gwella fframwaith monitro perfformiad y Cyngor drwy'r broses gynllunio busnes mewnol. Nawr, mae'n ofynnol i bob cyfarwyddiaeth a maes gwasanaeth gyflwyno diweddariadau chwarterol yn manylu ar eu cydymffurfedd â Safonau'r Gymraeg a'r camau gweithredu a gymerwyd i gefnogi'r amcanion a amlinellir yn Strategaeth Hybu'r Gymraeg 2022/27.

Mae data'r Cyngor ar gyfer 2024/25 yn dangos bod y Cyngor wedi nodi 42 aelod o staff sy'n siaradwyr Cymraeg rhugl. Cyfanswm y staff sydd â sgiliau siarad Cymraeg yn amrywio o 'rhugl', 'eithaf da', 'cymedrol', 'sylfaenol' i Lefel Cwrteisi/Mynediad, yw 629. Mae hyn yn gynnydd o 24 aelod o staff o'i gymharu â chyfnod adrodd 2023/24 (adroddodd 605 aelod o staff yn 2023/24).

Anogir staff i gymryd rhan mewn hyfforddiant iaith Gymraeg drwy Dysgu Cymraeg, gyda chysiau dan arweiniad tiwtor am ddim ar gael. Mae 629 o staff wedi nodi rhywfaint o allu siarad Cymraeg, gyda gwelliannau mewn sgiliau darllen ac ysgrifennu. Mae ymdrechion yn parhau i annog staff i ddiweddarau eu sgiliau iaith a defnyddio'r Gymraeg mewn rhyngweithiadau yn y gweithle. Mae negeseuon ffôn awtomataidd a hyfforddiant staff wedi'u diweddarau i sicrhau darpariaeth gwasanaeth dwyieithog a chrëwyd sianel Teams i gysylltu staff sy'n siarad Cymraeg ar gyfer trin galwadau.

Mae Cyllid o'r Gronfa Ffyniant Gyffredin wedi'i sicrhau i gefnogi gwelededd a gweithgareddau'r iaith Gymraeg. Mae digwyddiadau fel Dydd Miwsig Cymru, Diwrnod Caws Pob Cymru, a Diwrnod Shwmae Su'mae wedi'u dathlu i hyrwyddo diwylliant Cymru. Cymerodd busnesau ac ysgolion lleol ran weithredol mewn mentrau iaith Gymraeg.

Mae derbyniadau i ysgolion cyfrwng Cymraeg wedi cynyddu, ac mae astudiaeth ddichonoldeb wedi'i chynllunio ar gyfer darpariaeth bellach. Agorodd Ysgol Gymraeg Tredegar mewn lleoliad dros dro, gyda chynlluniau ar gyfer adeilad parhaol erbyn Hydref 2025/26.

Cynhaliwyd adolygiad i ystyried prosesau recriwtio a gallu yn y Gymraeg. Dros y 12 mis diwethaf dim ond 1 rôl sydd wedi mynd allan fel un hanfodol yn y Gymraeg ac mae'n bwysig i'r Cyngor ystyried rolau y dylai fod â rhyw fath o allu yn y Gymraeg; bydd hyn yn ffocws ar gyfer y flwyddyn i ddod.

Ym mis Tachwedd 2021, agorodd Swyddfa Comisiynydd y Gymraeg (SCyG) ymchwiliad gyda Chyngor Bwrdeistref Sirol Blaenau Gwent yn dilyn pryderon ynghylch a oedd y Cyngor yn cydymffurfio â Safonau'r Gymraeg o ran darparu gwasanaeth ffôn yn Gymraeg.

- **Ebrill 2022** - rhoddodd y Cyngor ymateb cychwynnol i'r ymchwiliad, a gododd, yn ei dro, bryderon pellach ynghylch cydymffurfio o ran hyrwyddo gwasanaethau, asesu sgiliau iaith staff, darparu cyfleoedd hyfforddi, ac asesu anghenion iaith swyddi. Arweiniodd hyn at ehangu cylch gorchwyl yr ymchwiliad i gynnwys nifer o safonau gweithredol ychwanegol
 - Ym **mis Medi 2022**, darparwyd penderfyniad terfynol yr ymchwiliad i'r Cyngor yn amlinellu'r camau sydd eu hangen i gyrraedd cydymffurfiaeth a'r amserlenni cyflawni disgwyledig. Gofynnodd hefyd i'r Cyngor fwrw ymlaen â threfnu datblygu Cynllun Gweithredu
 - **Ionawr 2023** – cymeradwywyd y cynllun gweithredu gan dîm Arwain y Cyngor
 - **March 2023** - ffurfiwyd grŵp craidd i gefnogi gweithrediad y Cynllun Gweithredu
- Gorffennaf 2024** - derbyniwyd cadarnhad gan y Cydlynnydd Iaith ar 1 Gorffennaf 2024 bod yr ymchwiliad wedi'i weithredu'n llwyddiannus ac felly wedi'i gau

Yn dilyn casgliad yr Ymchwiliad i Gydydffurfedd â Safonau'r Gymraeg yn 2024, mae staff ein canolfan gyswllt wedi bod yn cymryd rhan mewn sesiynau ymarfer rheolaidd dan arweiniad ein Swyddog Cymorth y Gymraeg. Mae'r sesiynau hyn yn canolbwyntio ar weithdrefnau ffôn, geiriau allweddol, ac ymadroddion hanfodol, gan sicrhau bod staff yn cynnal cywirdeb o ran proses ac ynganiad. Maent hefyd yn rhoi cyfle gwerthfawr i staff fireinio eu cyfarchion ac ateb unrhyw gwestiynau a allai fod ganddynt. Mae'r fenter wedi cael ei derbyn yn frwdfrydig, gan arwain at hwb amlwg yn hyder staff wrth ymdrin â galwadau ar y llinell ffôn Gymraeg.

Ym mis Mehefin 2024, dechreuodd SCyG ymchwilio i Ymddiriedolaeth Hamdden Aneurin am ddefnydd cyfyngedig o'r iaith Gymraeg ar-lein ac ym Mharc Bryn Bach. Roedd yn ofynnol i'r Cyngor a'r Ymddiriedolaeth ddatblygu Cynllun Gweithredu, a gymeradwywyd ym mis Medi 2024 gyda dyddiad cau cwblhau o fis Mawrth 2025. Cyfarfu arweinwyr gweithredu bob chwe wythnos i fonitro cynnydd a sicrhau cydymffurfiaeth. Ym mis Mawrth 2025, caeodd SCyG yr ymchwiliad, heb fod angen unrhyw gamau gweithredu pellach. Mae Grŵp Swyddogion Cydymffurfio Craidd y Gymraeg yn parhau i oruchwyllo cydymffurfedd â Safonau'r Gymraeg gydag aelodaeth a chylch gorchwyl wedi'u diweddaru.

Cwynion a Chanmoliaeth

Mae'r Cyngor wedi gwella'r ffordd y caiff cwynion a chanmoliaeth eu hadrodd o fewn y sefydliad drwy greu dangosfwrdd rhyngweithiol Gwybodaeth Perfformiad. Mae'r offeryn hwn yn galluogi'r darllenydd i archwilio'r cwynion a'r ganmoliaeth a gyflwynwyd i'r sefydliad dros y pedair blynedd diwethaf yn ogystal â gallu nodi nifer y cwynion fesul maes gwasanaeth a dderbyniwyd. Yn ystod y flwyddyn, cofnodwyd 213 o achosion o adborth ar draws y Cyngor.

Roedd y 213 achos hyn yn cynnwys:

- 125 o gwynion corfforaethol
- 19 o gwynion am y Gwasanaethau Cymdeithasol; a
- 69 canmoliaeth

Ar gyfer y cyfnod caewyd (cwblhawyd) 142 o achosion. Ar gyfer y Cwynion Corfforaethol, cwblhawyd 78% (98) o fewn yr amserlen, roedd 18% (22) ar ôl yr amserlen, ond o fewn 20 diwrnod gwaith a 4% (5) o fewn 3 mis. O'r cwynion Corfforaethol a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod, ni chadarnhawyd 50, cadarnhawyd 63 a chanslwyd 12.

Ar gyfer y cwynion Gwasanaethau Cymdeithasol, caewyd 6 chwyn o fewn yr amserlen, 8 o fewn 3 mis a 3 o fewn 6 mis ac ni chymerodd yr un ohonynt fwy na 6 mis. O'r cwynion Gwasanaethau Cymdeithasol a gaewyd yn ystod y cyfnod, ni chadarnhawyd 7 chwyn, cadarnhawyd 1 gŵyn a chanfuwyd nad oedd yr ymchwiliad yn haeddiannol mewn 9 o'r cwynion a dderbyniwyd neu rhoddwyd y gorau i'r ymchwiliad.

Llywodraethu Gwybodaeth

Yn ystod y cyfnod, derbyniodd y Cyngor gyfanswm o 959 o geisiadau Rhyddid Gwybodaeth (FOI). Mae hyn yn is na'r flwyddyn flaenorol lle derbyniwyd 1044 o geisiadau. O dan ddeddfwriaeth, disgwylir i'r Cyngor ymateb i geisiadau Rhyddid Gwybodaeth o fewn 20 diwrnod gwaith. Yn ystod y ddwy flynedd ddiwethaf, mae'r Cyngor wedi cyflawni cyfradd ymateb o fewn yr 20 diwrnod gwaith a ganiateir o 88%. Fodd bynnag, yn 2024/2025, gwnaed gwelliannau i hyn ac mae cyfradd ymateb o 91.6% (878 allan o 959) wedi'i chyflawni.

Manylion	Cyfanswm 2023/24	Cyfanswm 2024/25
Cyfanswm y ceisiadau FOI a dderbyniwyd	1044	959
Cyfradd llwyddiant o fewn 20 diwrnod gwaith	918 (87.93%)	878 (91.6%)
Yn hwyr ond wedi'i ddarparu	90 (8.62%)*	78 (8.1%)
Dal heb ei wneud	36 (3.45%)*	3 (0.3%)

*cymerwyd y ffigurau hyn tua'r un dyddiad y llynedd ond maent wedi gwella ers hynny

Eleni derbyniodd y Cyngor gyfanswm o 88 o ymholiadau i wneud Cais am Fynediad at Ddata gan y Testun a derbyn copïau o'r wybodaeth a gedwir amdanynt eu hunain yn unol â Ddeddfwriaeth Diogelu Data. Mae hyn yn gynnydd bach ar yr 83 a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod blaenorol ac mae'n cynnal y cynnydd sylweddol o 60 o ymholiadau yn y cyfnod 2022/2023. Ni chaniateir i'r Cyngor o dan y ddeddfwriaeth ofyn am resymeg na chyfiawnhad ynghylch pam mae'r ceisydd yn gwneud yr ymholiad felly mae deall y rhesymeg y tu ôl i'r cynnydd hwn yn anodd heblaw tybio bod y cyhoedd yn fwy ymwybodol o'u hawliau o dan y ddeddfwriaeth a bod staff yn gallu adnabod ceisiadau o'r fath yn well i sicrhau bod y broses gywir yn cael ei dilyn.

Cyn rhyddhau unrhyw wybodaeth i geisydd, er mwyn cynnal preifatrwydd a diogelwch, mae'r ddeddfwriaeth yn ei gwneud yn ofynnol i sefydlu yn gyntaf bod gan bob ceisydd hawl i dderbyn y wybodaeth, cyn y gellir ystyried bod y cais yn ddilys. I wneud hyn, ac i sicrhau cysondeb ar gyfer pob cais, mae'r Cyngor yn gofyn am ddogfen adnabod gan bob ceisydd i ddangos eu hawl a phrofi hunaniaeth. Am amrywiaeth o resymau, mae nifer o geiswyr yn methu ag ymateb i'r ymarfer sgrinio cychwynnol. Ar gyfer y cyfnod 2024/2025, o'r 88 cais a dderbyniwyd am Fynediad at Ddata gan y Testun, dim ond 46 a ystyriwyd yn ddilys trwy ddarparu'r ddogfen adnabod berthnasol. Mae hyn yn ostyngiad ar y llynedd lle cyflawnodd 54 statws dilys.

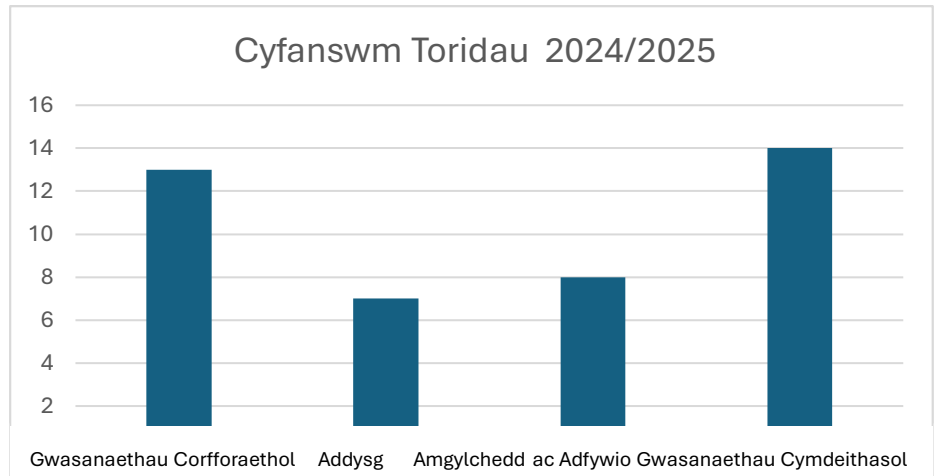
Caniateir Cais am Fynediad at Ddata gan y Testun Safonol am 30 diwrnod calendr o'r amser y daw'n ddilys i ddarparu'r wybodaeth i'r ceisydd. Mewn amgylchiadau prin, caniateir ymestyn yr amser o'r 30 diwrnod safonol i 90 diwrnod lle gellir dangos bod cais yn fawr neu'n gymhleth. Yn 2024/2025 dim ond 3 chais a gafodd yr estyniad amser ar gyfer Blaenau Gwent.

Yn ystod cyfnod 2024/25, darparwyd copïau o'r wybodaeth i gyfanswm o 37 allan o 46 cais dilys o fewn yr amser a ganiateir. O'r 9 a aeth y tu hwnt i'r amser a ganiateir, yr amser cyfartalog i gyflawni'r cais oedd 63 diwrnod o'i gymharu â 16 diwrnod ar gyfer ceisiadau a gwblhawyd o fewn y cyfnod amser a ganiateir.

Yn ystod cyfnod 2024/25, cofnododd y Cyngor cyfan gyfanswm o 42 o achosion o dor diogelwch data ond dim ond nifer fach o'r rhain oedd angen eu hadrodd i'r ICO. Mae hyn yn gynydd o 34 yn y cyfnod 2023/2024 ond o fewn yr un braced o rhwng 30-45 y flwyddyn ag a nodwyd dros y 5 mlynedd diwethaf. Gellid ystyried cynnydd yn nifer yr achosion o dor diogelwch data a adroddwyd, er nad yw'n duedd ddymunol, fel rhywbeth

cadarnhaol hefyd gan y gallai olygu bod staff yn dod yn fwy ymwybodol o'u rhwymedigaethau ac yn barod i adrodd am ddigwyddiadau drwy'r sianeli priodol, ac mae hyn yn ei dro yn galluogi'r Cyngor i ymdrin â'r digwyddiadau'n gywir yn unol â'r ddeddfwriaeth.

Aelodau Etholedig a'r Cyfansoddiad

Mae'r Cyngor wedi nodi safonau ymddygiad gofynnol ac wedi darparu canllawiau i helpu i gynnal a gwella safonau. Mae Cyfansoddiad y Cyngor yn ddogfen allweddol sy'n nodi sut mae'r Cyngor yn gweithredu, sut mae penderfyniadau'n cael eu gwneud, a'r gweithdrefnau a ddilynir i sicrhau bod y rhain yn effeithlon, yn dryloyw ac yn atebol i bobl leol. Mae hefyd yn cynnwys cod ymddygiad ar gyfer swyddogion ac aelodau.

Mae gan y Cyngor drefniadau cynhwysfawr ar waith ar gyfer Aelodau Etholedig. Fel rhan o hyn, mae Rhaglen Datblygu Aelodau helaeth ar waith, sy'n cyd-fynd â rhaglenni gwaith y Pwyllgorau a blaenoriaethau'r Cyngor yn ogystal â'r broses Adolygu Datblygiad Personol (PDR) sydd ar waith ar gyfer aelodau. Mae amrywiaeth o ddeunyddiau hyfforddi, canllawiau a dogfennaeth ar gael i aelodau ac mae hyn wedi'i gynnwys mewn llyfrgell aelodau ar-lein.

Yn ystod 2024/25 roedd gan y Cyngor bedwar Pwyllgor Craffu ar waith:

- Pwyllgor Craffu Corfforaethol a Pherfformiad
- Pwyllgor Craffu Partneriaethau
- Pwyllgor Craffu Pobl; a
- Pwyllgor Craffu Lleodd

Mae pob Pwyllgor yn cydymffurfio â gofynion deddfwriaethol gan gynnwys cydymffurfio â Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2009, Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 a Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021. Mae'r broses o wneud penderfyniadau wedi'i dogfennu, a gall Pwyllgorau Craffu'r Awdurdod 'alw i mewn' benderfyniad sydd wedi'i wneud gan y Cabinet ond heb ei weithredu eto. Ni alwyd i mewn unrhyw benderfyniadau yn ystod 2024/25.

Cynhelir gwerthusiadau ar ôl pob cyfarfod craffu i adolygu'r prosesau sydd ar waith a lle gellir ceisio gwelliant pellach. Anfonwyd holiadur gwerthuso blynyddol hefyd at bob aelod ym mis Chwefror 2025, ac roedd y gyfradd ymateb yn 45% (15 Aelod).

Roedd y gwersi a ddysgwyd o hyn yn cynnwys:

- Cymorth cydbwysedd rhwng bywyd a gwaith a rheoli amser – gwybodaeth wedi'i chynnwys yn Llyfrgell yr Aelodau, a Hyrwyddwr Llesiant yr Aelodau wedi'i nodi
- Diogelwch Cyngorwyr – gwybodaeth wedi'i chynnwys yn Llyfrgell yr Aelodau a gweithgor ar waith i edrych ar ddiogelwch aelodau
- Cyfranogiad aelodau yn y Blaenraglen Waith – cyfarfod â Chadeiryddion ac Is-gadeiryddion a'r Blaenraglen Waith yn eitem i'w thrafod yng nghyfarfod cyntaf pob pwyllgor
- Hyfforddiant atgoffa i aelodau – Rhaglen Datblygu Aelodau helaeth ar waith, llyfrgell yr Aelodau ar gael, mae gan Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (CLLLC) amrywiaeth o ddeunyddiau hyfforddi ar gael

Cynhelir ymchwil hefyd o brosesau Craffu ar draws Cymru. Mae'r dysgu hwn wedi arwain at adolygiad helaeth a newid y prosesau democrataidd presennol gan gynnwys gostyngiad mewn cofnodion, recordio cyfarfodydd yn fyw, agendâu llai sylweddol sydd ond yn cynnwys eitemau allweddol a lleihau maint pwyllgorau.

Cytunwyd ar adolygiad llawn o'r Cyfansoddiad yn y Cyngor ar 21 Medi 2023 ac ym mis Tachwedd 2023, cymeradwywyd gwelliant atodol i adlewyrchu trefniadau ar gyfer penodi'r Prif Weithredwr.

Ar gyfer 2024/25, aeth Swyddfa'r Ombwdsmon ag un gŵyn yn erbyn aelod ymlaen i'w hymchwilio'n ffurfiol. Ni dderbyniwyd unrhyw gwynion chwythu'r chwiban ar gyfer yr un cyfnod.

Archwilio Mewnol ac Allanol

Mae'r Cyngor yn destun nifer o archwiliadau mewnol ac allanol ac adolygiadau rheoleiddio bob blwyddyn. Cynhelir y rhain i sicrhau bod y Cyngor yn darparu gwerth am arian, bod gwasanaethau'n cael eu rhedeg yn effeithlon ac yn effeithiol, a bod gwasanaethau gwell yn cael eu darparu. Mae'r Cyngor yn cael ei fonitro gan nifer o gyrff rheoleiddio allanol, a'r prif rai yw: Archwilio Cymru; Arolygiaeth Gofal Cymru; ac Estyn.

Archwilio Cymru

Mae trefniadau ymgysylltu gydag Archwilio Cymru ar waith gyda chyfarfodydd yn cael eu cynnal gyda'r Pennaeth Llywodraethu a Phartneriaethau, gyda'r Swyddog Adran 151 a hefyd y Prif Weithredwr.

Mae adroddiadau Archwilio Cymru yn ystod 2024/25 yn cynnwys:

Adroddiadau Lleol	Adroddiadau Archwilio Cenedlaethol Cymru	Adroddiadau Archwilio Cymru yn dal i fynd rhagddynt
• Defnyddio Gwybodaeth am Berfformiad: Persbectif Defnyddiwr Gwasanaethau a Chanlyniadau • Adolygiad o'r Strategaeth Ddigidol • Adolygiad o Gynaliadwyedd Ariannol • Trefniadau ar gyfer Comisiynu Gwasanaethau • Adroddiad Dilynol ar Drefniadau Diogelu Corfforaethol	• Defnyddio Gwybodaeth am Berfformiad – Persbectif a Chanlyniadau Defnyddiwr Gwasanaethau • Digidol drwy ddylunio? Gwersi o'n hadolygiad strategaeth ddigidol ar draws cyngorau yng Nghymru • Llywodraethu Awdurdodau Parciau Cenedlaethol • Adroddiad Cenedlaethol ar Dai Fforddiadwy • Teithio Llesol • Rheolaeth a Llywodraethu Ariannol – Gwersi o	• Llety Dros Dro – Astudiaeth Genedlaethol • Trefniadau Gwrth-dwyll – astudiaeth leol

	Archwiliadau ar gyfer Cyngorau Cymuned a Thref yng Nghymru	
--	--	--

Disgwylir Crynodeb Archwilio Blynyddol 2023 gan Archwilio Cymru yn dilyn llofnodi cyfrifon Blaenau Gwent yn 2023. Bydd yr adroddiad yn cynnwys crynodeb o bob adolygiad a gynhaliwyd gan Archwilio Cymru dros y flwyddyn.

Estyn

Mae Gwasanaethau Addysg yr Awdurdod yn cynnal cyfarfodydd Arolygwyr Cyswllt Awdurdodau Lleol (ACALL) rheolaidd a gynhelir gydag Estyn yn unol â gofynion yr arolygiaeth. Mae'r Tîm Arwain Addysg yn adrodd ar gynnydd yn erbyn fframwaith Gwasanaethau Addysg Llywodraeth Leol (GALL) i'r Pwyllgor Craffu a'r Cabinet. Mae'r Awdurdod yn cynnal cyfarfodydd diweddarau rhwng Cyfarwyddwr Corfforaethol Addysg, Aelodau, a swyddogion Llywodraeth Cymru yn ôl yr angen ac mae'r Gwasanaeth Cyflawni Addysg (GCA) hefyd yn darparu'r wybodaeth ddiweddaraf am yr agenda gwella ysgolion i'r Cabinet a'r Pwyllgor Craffu.

Arolygiaeth Gofal Cymru

Mae Gwasanaethau Cymdeithasol yn destun archwiliad, arolygiad ac adolygiad gan Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC). Bob chwarter, mae Cyfarwyddwr Corfforaethol Gwasanaethau Cymdeithasol a Phenaethiaid Gwasanaethau Oedolion a Phlant yn cyfarfod ag AGC i drafod cyflawniadau, perfformiad a heriau allweddol.

Yn ystod y flwyddyn, derbyniodd y Cyngor yr adroddiadau lleol canlynol gan AGC:

- Gwasanaethau Maethu Cyngor Bwrdeistref Sirol Blaenau Gwent
- Cartref Cwrt Mytton i'r Henoed
- Gofal Cartref Cyngor Bwrdeistref Sirol Blaenau Gwent

Derbyniodd y Cyngor hefyd yr adroddiad cenedlaethol canlynol gan yr Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus:

- Ydyn ni'n gofalu am ein gofalwyr?

Parhaodd y Cyngor i fonitro cynnydd yn dilyn argymhellion o'r arolygiadau hyn yn ei gynlluniau busnes ac adroddwyd arno drwy'r broses ddemocrataidd.

Archwilio Mewnol

Darperir adroddiad blynyddol, sy'n amlinellu meysydd sydd wedi cael asesiad drwy Archwilio Mewnol, i Bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio'r Cyngor ac mae hefyd wedi'i gynnwys yn adolygiad gwrthrychol y Rheolwr Archwilio a Risg o system rheolaeth fewnol yr Awdurdod.

Cyhoeddodd Archwilio Mewnol 25 o adroddiadau archwilio terfynol yn ystod y flwyddyn:

Graddio Archwilio	Nifer yr archwiliadau
Sicrwydd Llawn	5
Sicrwydd Rhesymol	17
Sicrwydd Cyfyngedig	1
Dim Sicrwydd	2

Heriau Allweddol a Nodwyd ar gyfer Gweithredu yn 2025/26

- Mae angen i'r Cyngor gyflymu ei ymateb i weithredu'r argymhellion sy'n weddill o adolygiad Archwilio Cymru o Ddiogelu Corfforaethol. Bydd hyn yn cael ei fonitro drwy gydol y flwyddyn a bydd yn cael ei gynnwys yn yr hunanasesiad 2025/26
- Mae angen i'r Cyngor sicrhau ei fod yn ymateb i bob argymhelliad Archwilio sy'n weddill. Cyflawnir hyn drwy fonitro cynlluniau busnes y Cyngor ac adrodd ar olrhain risg a sicrwydd
- Mae'r broses Asesiad Effaith Integredig (AEI) yn parhau i fod yn offeryn hanfodol ar gyfer hwyluso a llywio ein prosesau gwneud penderfyniadau. Gan gydnabod yr angen i wella, rydym wedi nodi monitro gwell o ddefnydd yr AEI fel cam gweithredu allweddol ar gyfer y cyfnod 2025/26. Bydd hyn yn ffocws sylfaenol fel rhan o gynllun gweithredu Blwyddyn 2 y Cynllun Cydraddoldeb Sengl i sicrhau bod y broses yn cael ei defnyddio'n effeithiol a'i gwella'n barhaus
- Gwnaed cynnydd sylweddol wrth fynd i'r afael â'r materion sydd wedi cyfrannu at yr oedi wrth adrodd ar y cyfrifon terfynol ar gyfer 2023/24, fodd bynnag, disgwylir y bydd paratoi cyfrifon blynyddol 2025/26 a'r blynyddoedd i ddod yn cael ei gyflawni yn unol â'r terfynau amser statudol
- Cynhaliwyd adolygiad i ystyried prosesau recriwtio a gallu yn y Gymraeg. Dros y 12 mis diwethaf dim ond 1 rôl sydd wedi mynd allan fel un lle mae'r iaith Gymraeg yn hanfodol ac mae'n bwysig i'r Cyngor ystyried rolau a ddylai gynnwys rhyw fath o allu yn y Gymraeg. Gwaith i'w wneud gyda Datblygu Sefydliadol i fynd i'r afael â'r her hon
- Rhaid i'r Cyngor gyflawni gostyngiadau cyllideb o £34m dros y Strategaeth Ariannol Tymor Canolig pum mlynedd. Mae cyfarfodydd cynllunio ariannol ar waith i lywio ailgynllunio gwasanaethau a chynllunio ariannol ar gyfer y dyfodol
- Mae nifer y dyddiau a gollwyd oherwydd salwch wedi cynyddu yn ystod y flwyddyn o 11.82 diwrnod fesul cyfwerth ag amser llawn ar gyfer 2023/24 i 13.85 diwrnod ar gyfer 2024/25. Mae salwch ein gweithlu yn parhau i gael ei fonitro'n rheolaidd, ac mae targedau salwch yn parhau i gael eu gosod ar lefel y gwasanaeth a'r Cyngor cyfan.

